



RAS – Rasspecifika avelsstrategier

RAS är en handlingsplan för aveln inom alla raser under SKK. Det skall beskriva problem men också positiva sidor inom en ras.

Dokumentet tas fram tillsammans med rasklubbar, specialklubbar och SKK och skall ge en beskrivning av nuläget vad gäller hälsa, mentalitet, exteriör och jaktliga egenskaper.

I dokumenten beskrivs också vilka målsättningar och avelsmål som rasklubben och specialklubben har satt upp.

Det skall göras utvärderingar varje år hur arbetet går för att nå de uppsatta målen.

Utvärdering av RAS 2013.



Följande punkter är utvärderade 2013:

- Registreringstatistik / Importstatistik
- Inavelsgrad – Mål under 2,5 %.
- Jaktprovsstatistik – Pristagarprocent på årskull – Mål 32%.
- Utveckling olika jaktegenskaper som bedöms på jaktprov.
- Hälsa/ HD / Årskull.
- Hälsa / ED.
- Hälsa övrigt.
- Hanhundsanvändning.
- Exteriör – Mål 10% CK av 5åriga hundar eller äldre.

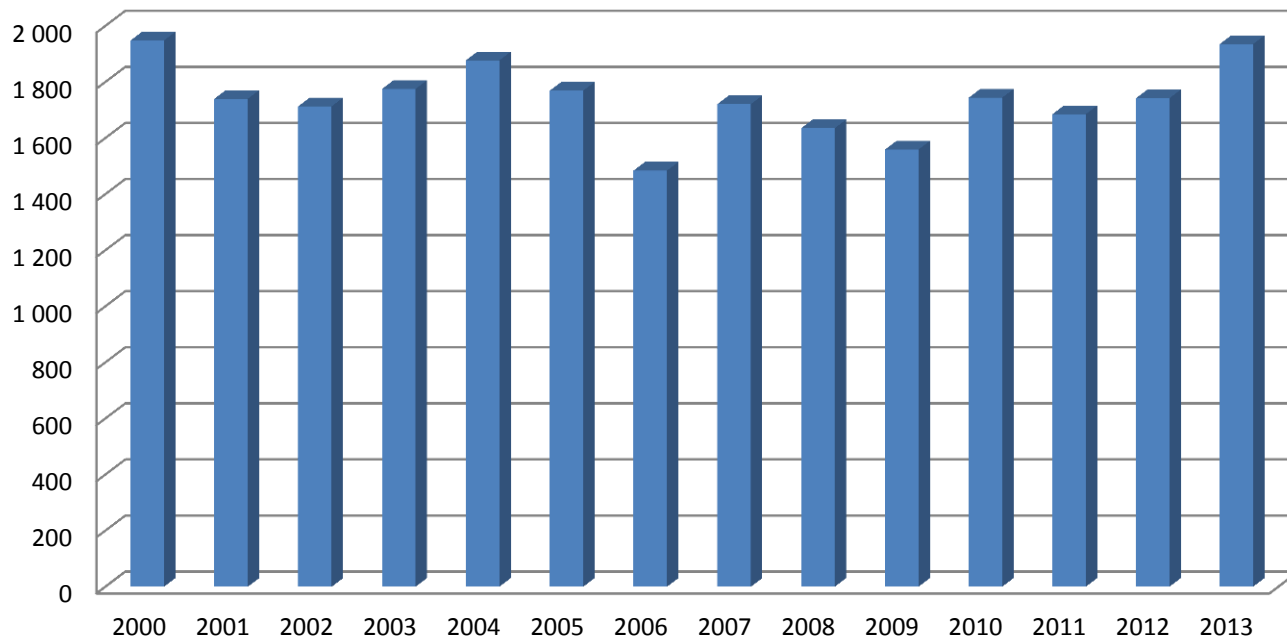




Registreringsstatistik

Registreringen av antalet Jämthundar ökade från 1742 under 2012 till 1935 år 2013. Det ger en ökning med 11%.

Registreringar Jämthund

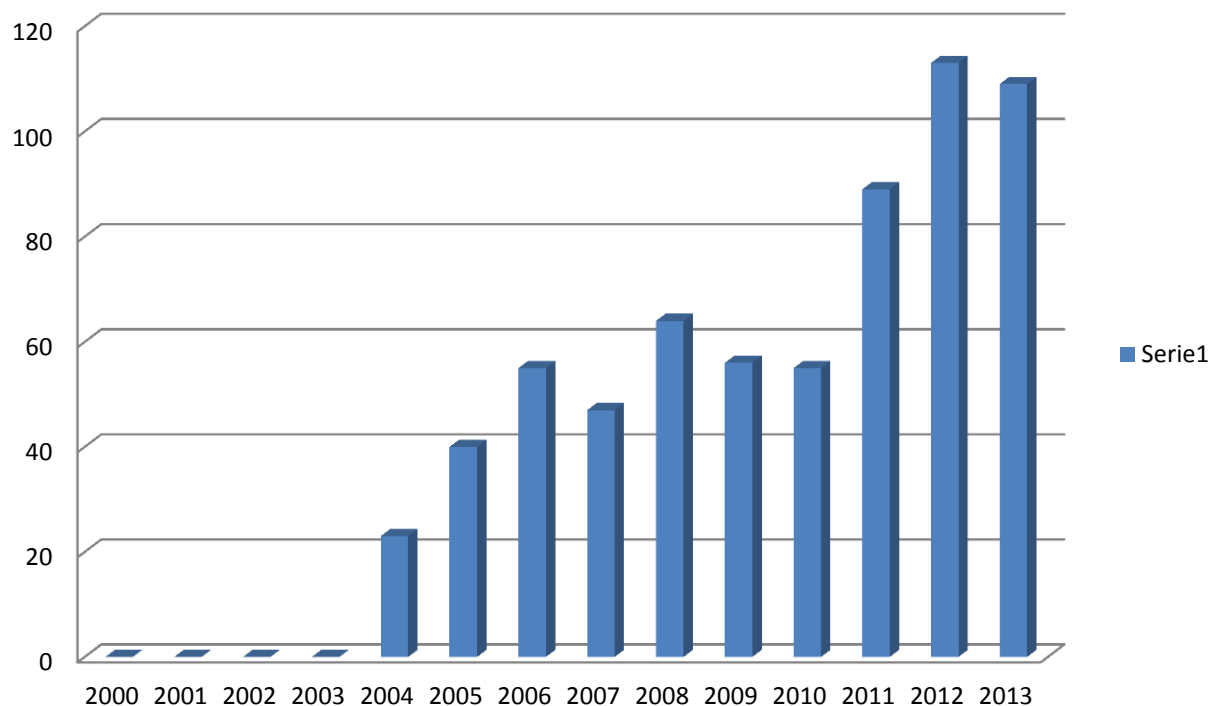




Import

Registrering av importerade Jämthundar minskade från 113 st till 109 st. Men trenden ligger ju klart på ökande andel importörer.

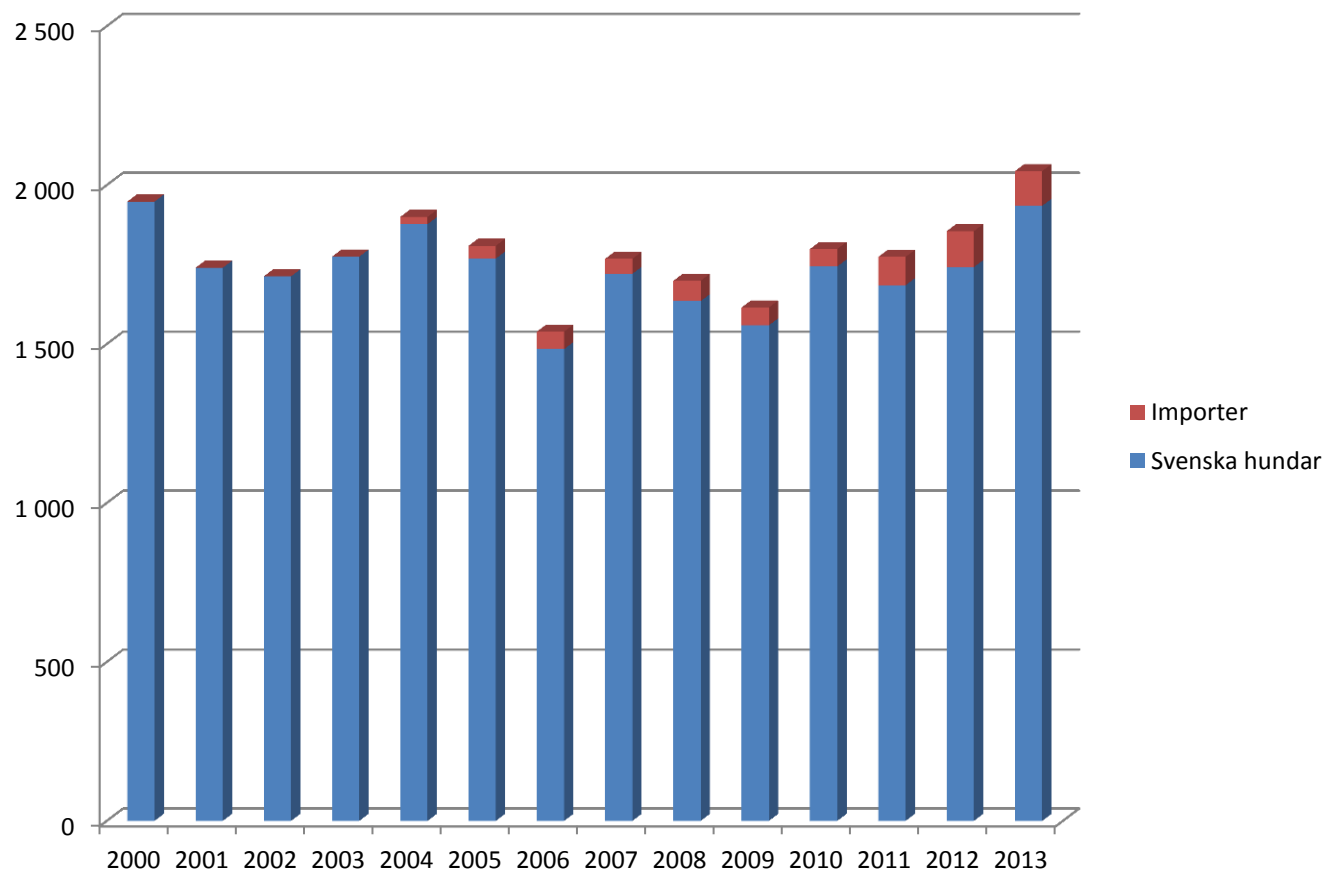
Registrering importer





Importens andel.

Importen motsvarade 6% av alla registrerade hundar 2013.



Jämthunden är den näst största rasen i Sverige.



Jämthunden ligger nu 2:a i SKKs registreringsstatistik, efter Labrador retriever. Totalt registrerades det 50497 hundar hos SKK 2013 så ca 4% av alla registrerade hundar är jämthundar. Även gråhundar har en ökning och rasen ligger nu 10:a med 797 registreringar. Annars ser det tunt ut bland jakthundarna och speciellt bland drivande raser.

De 20 mest registrerade raserna 2013

- 1.Labrador retriever (2 275 st)
- 2.Jämthund (1 935 st)
- 3.Golden retriever (1 809 st)
- 4.Tysk schäferhund (1 339 st)
- 5.Chihuahua, långhårig (1 320 st)
- 6.Cocker spaniel (1 047 st)
- 7.Cavalier king charles spaniel (1 034 st)
- 8.Shetland sheepdog (916 st)
- 9.Chihuahua, korthårig (913 st)
- 10.Norsk älghund, grå (797 st)



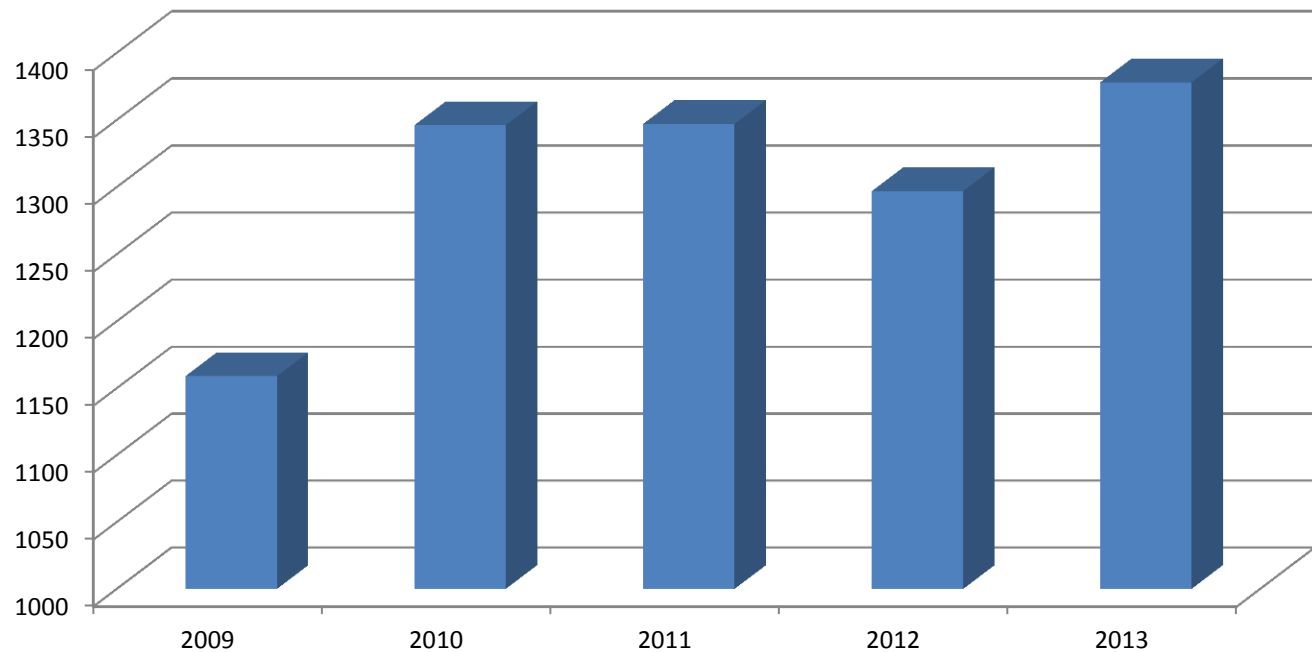


Registreringsstatistik Finland



Jämthunden är även en stor ras i Finland.
1378 jämthundar registrerades 2013.

Registreringar Finland

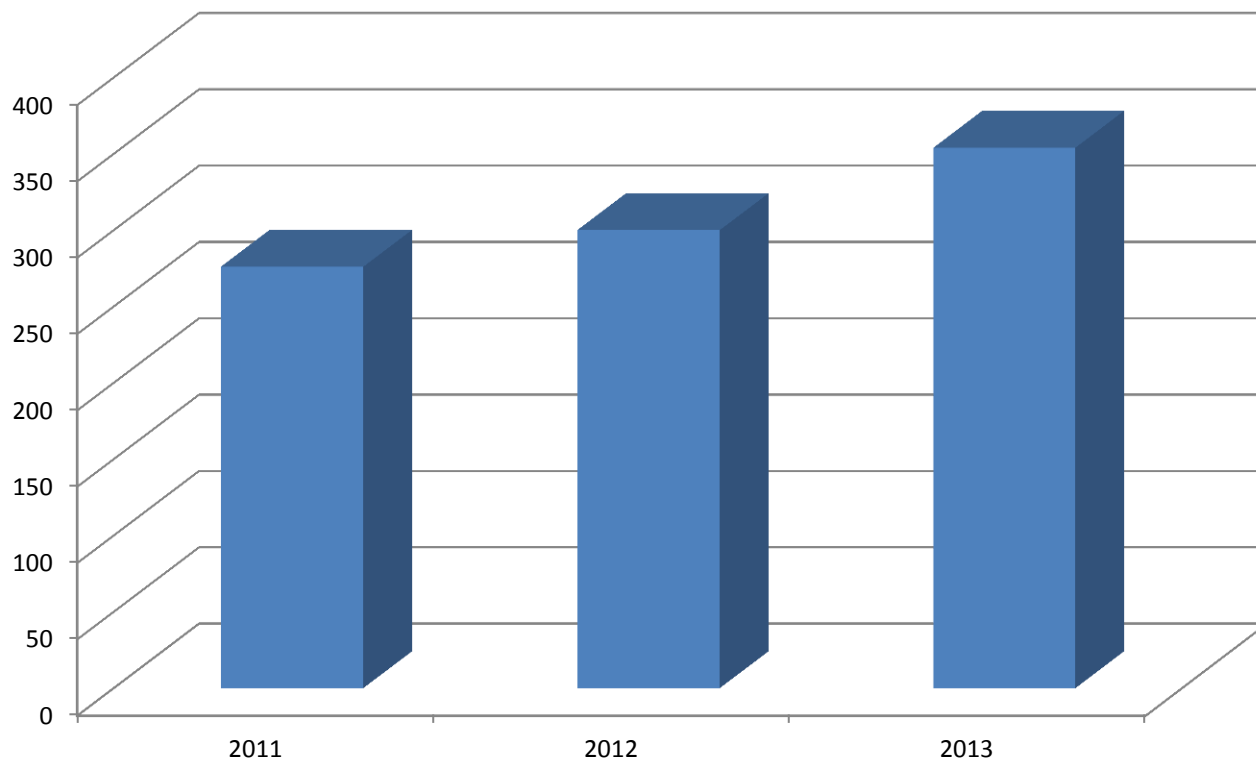


Registreringsstatistik i Norge



Registreringarna ökar i Norge.
354 Jämthundar registrerades i Norge.

Registreringar Norge

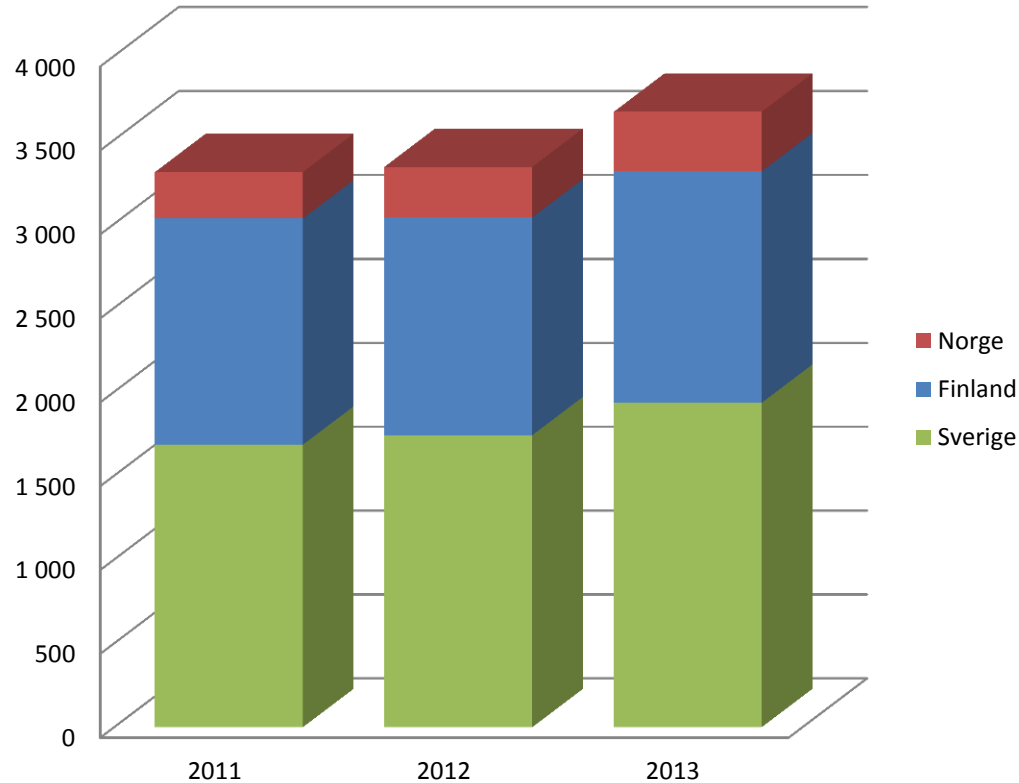


Registreringsstatistik Norden



Totalt så registrerades det 3667 Jämthundar i Sverige, Norge och Finland under 2013. Det var en ökning med 10%

Registrering Jämthund i Norden





Inavelsgrad

Rasens genomsnittliga inavelsgrad är 0,9% under 2013 och ligger klart under målet på 2,5%. En ökande import och fler jaktprovsmeriterade hundar ger en större bredd. Givetvis så är det lättare att hålla nere inavelsgraden i en stor ras som Jämthunden.

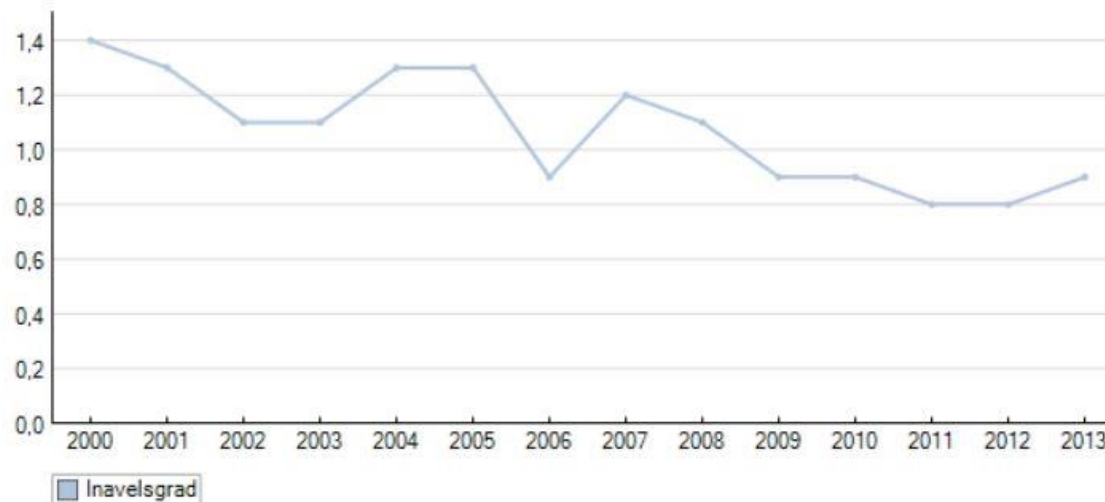


Inavelstrend

Visa fr.o.m.: t.o.m.: Typ:

| | 2000 | 2001 | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 |
|-------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Inavelsgrad | 1,4 % | 1,3 % | 1,1 % | 1,1 % | 1,3 % | 1,3 % | 0,9 % | 1,2 % | 1,1 % | 0,9 % | 0,9 % | 0,8 % | 0,8 % | 0,9 % |

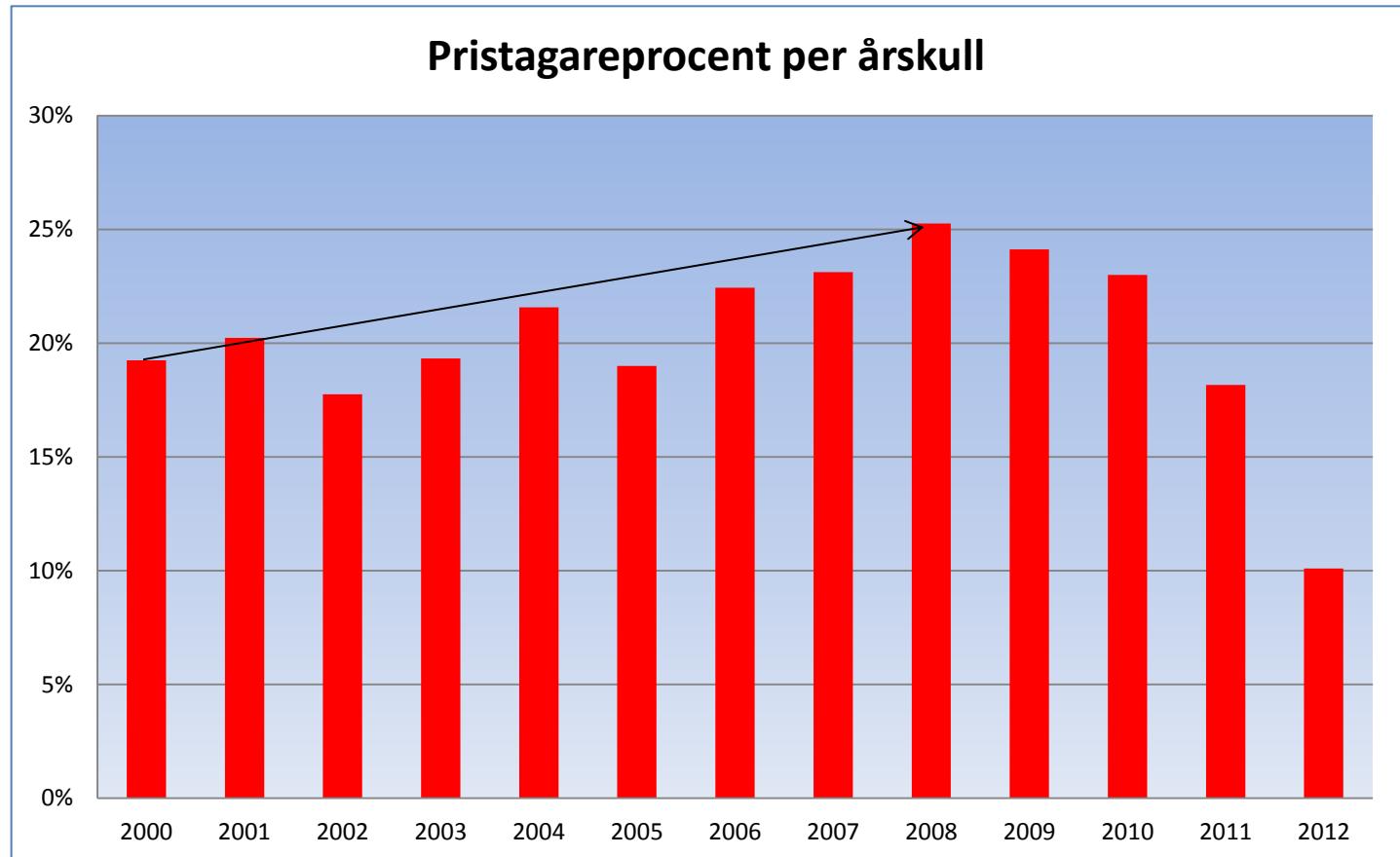
Rasens genomsnittliga inavelsgrad. Beräknad över 5 generationer.



Pristagarprocent



Pristagarprocenten är nu uppe i 25% för hundar födda 2008 (5 år) vilket är bästa resultatet hittills i Jämthunden historia. Målet är 32% så vi har en bit kvar att vandra. Men trenden är upp ca 6% mellan 2000 och 2008.



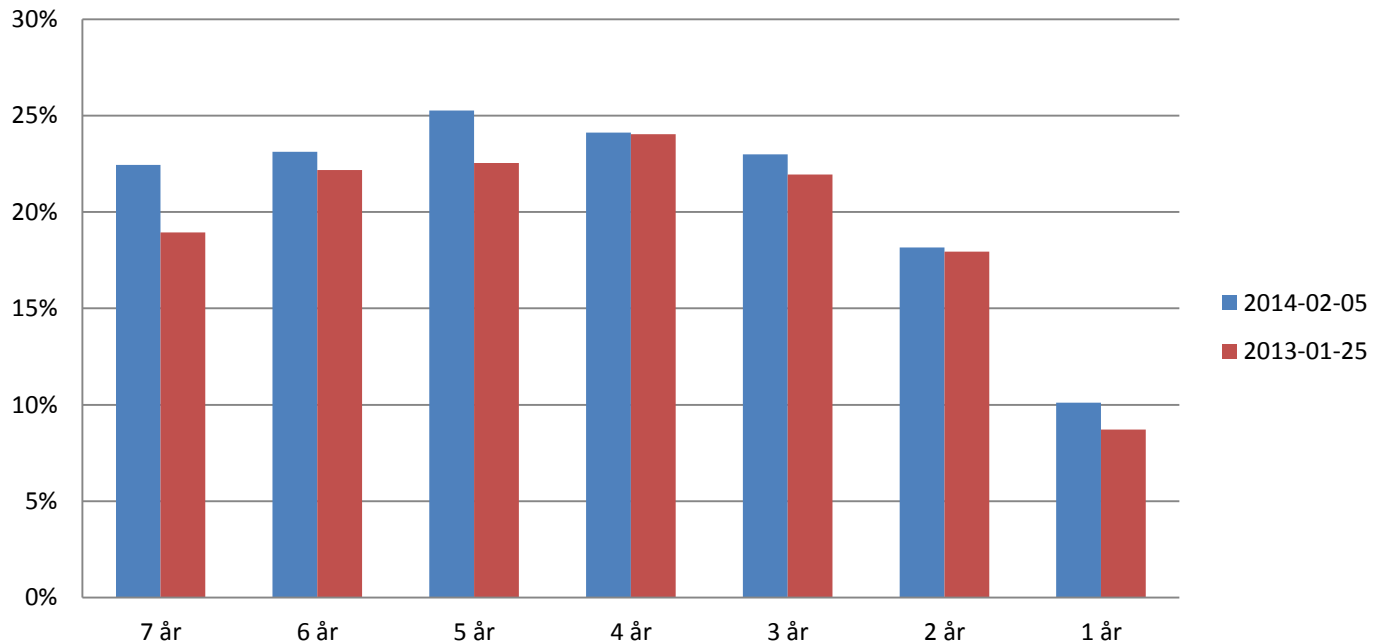


Pristagarprocent mot föregående år



Om vi jämför pristagarprocenten på hundar i olika ålder mellan åren så kan vi se trender. Blå stapel är årets avstämning och röd är förra årets avstämning. Vi ser då tydligt att det är en förbättring för alla utom för 4 åringar som har samma procentsats.

% pristagare vid avstämning 2013 och 2014

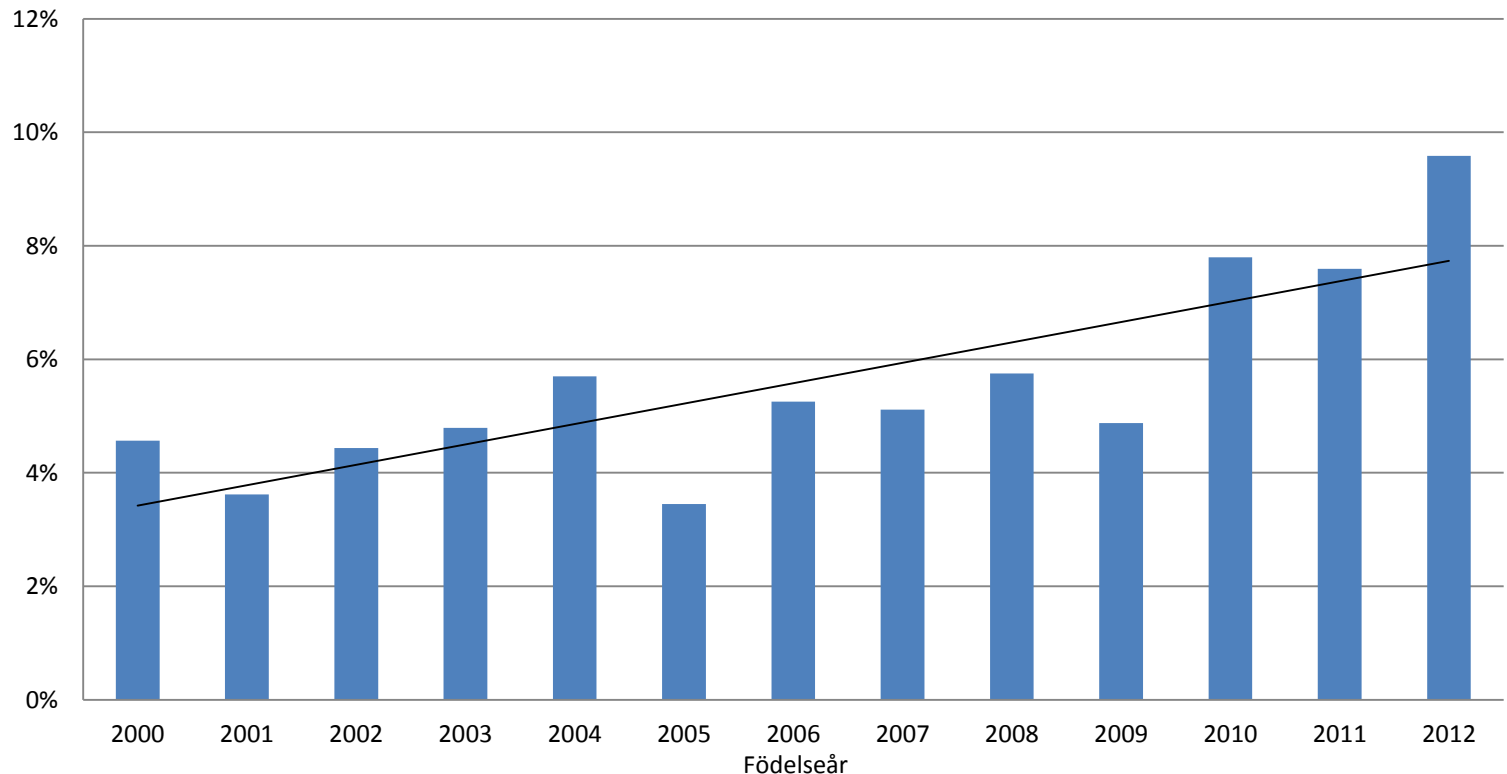


Utvärdering tidig jakt



Tidig jakt är ett bra mått på hundar som har bra genetiska förutsättningar för att bli bra jakthundar. Därför mäter vi hur stor andel av varje årskull som klarar att ta pris året efter födelseåret. Trendlinjen är klart positiv. Enstaka år kan värden ändras beroende mycket snö tidigt under höstarna.

Procent pristagare året efter födelseår





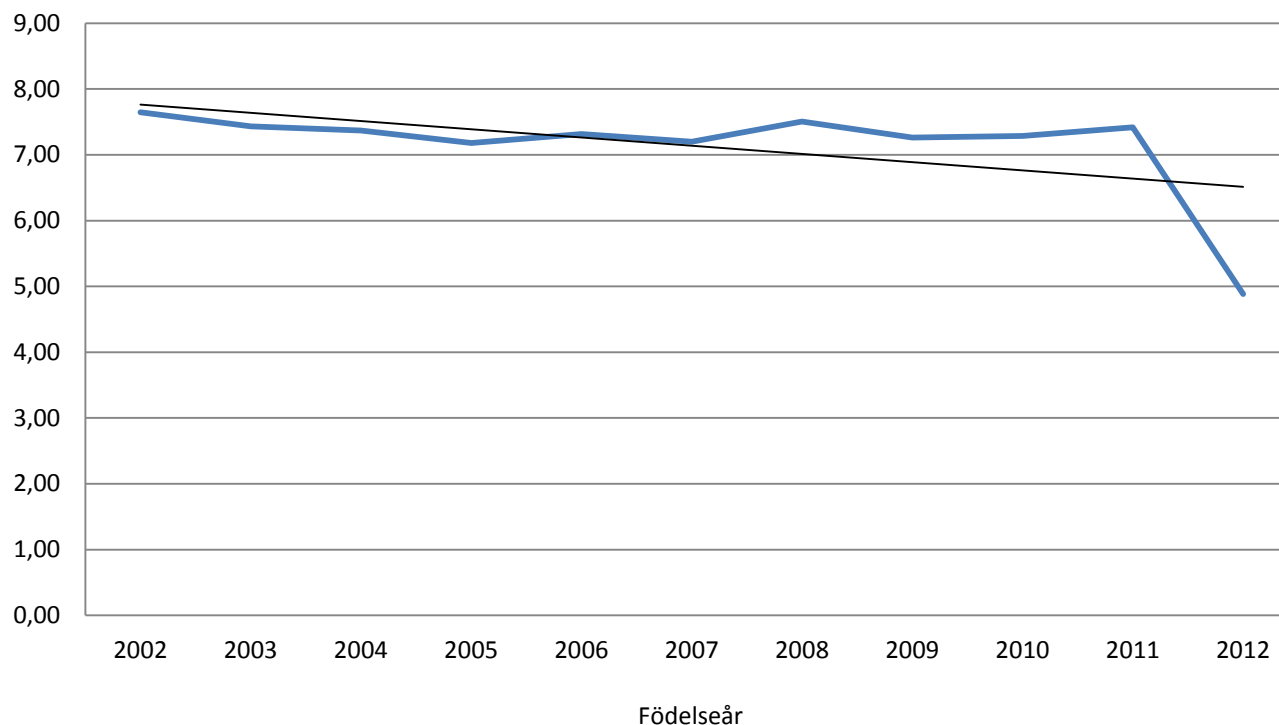
Utvärdering jaktegenskaper

1 åringar

Tempo i sök

Tempo i sök har en svag försämring tills årskull 2012 då det försämras markant. En trolig förklaring kan vara att vi från provsäsongen 2013 använder GPS pejling och kan bedöma tempot.

Tempo i sök



Utvärdering Jaktegenskaper

1 åringar

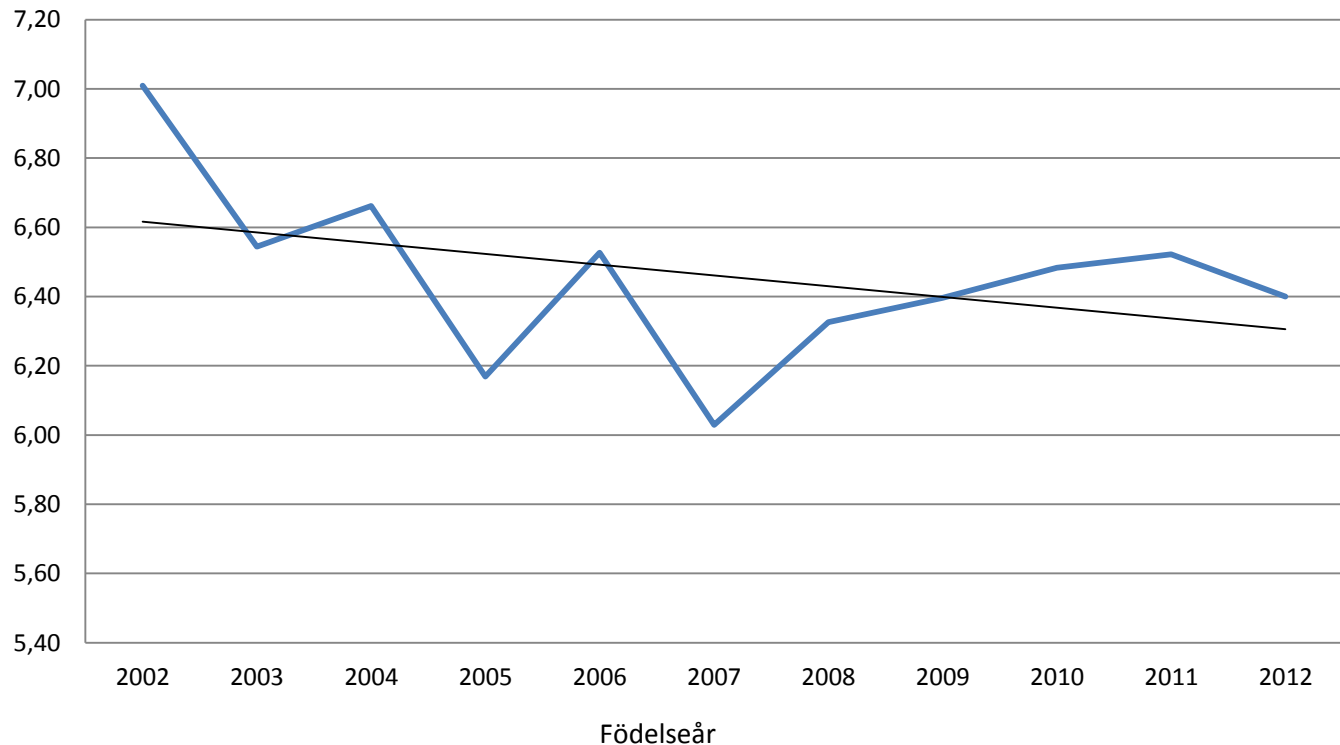
Sökets omfattning



Trenden för sökets omfattning är att det blivit en liten försämring. (Ca 0,1 poäng.)

Åtgärd: Vi bör lokalisera vilka hanar som ger stor omfattning på sök och rekommendera dessa till uppfödarna.

Sökets omfattning



Utvärdering jaktegenskaper

1 åringar

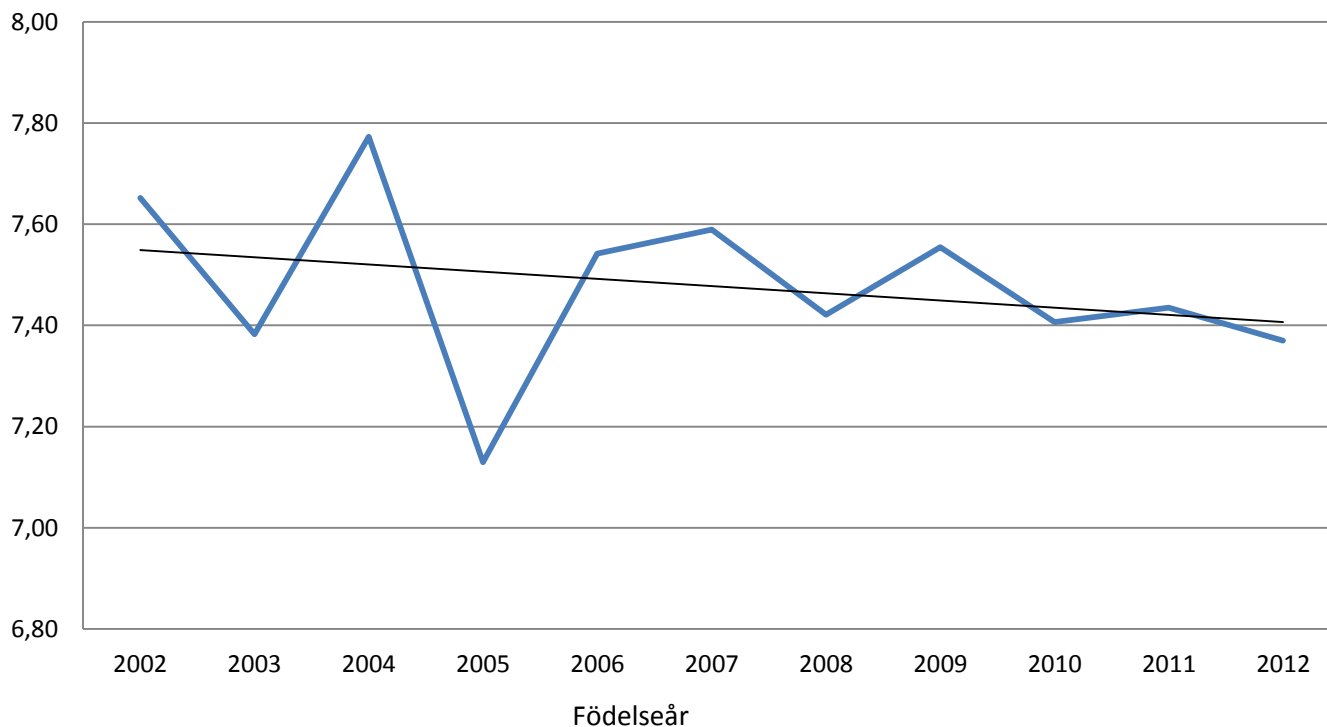
Förmåga att finna älg



Trenden är en försämring i detta moment. (ca 0,1 poäng)

Åtgärd: Vi bör lokalisera vilka hanar som ger stor omfattning på sök och rekommendera dessa till uppfödarna.

Förmåga finna älg



Utvärdering jaktegenskaper

1 åringar

Avstånd till upptagsplatsen

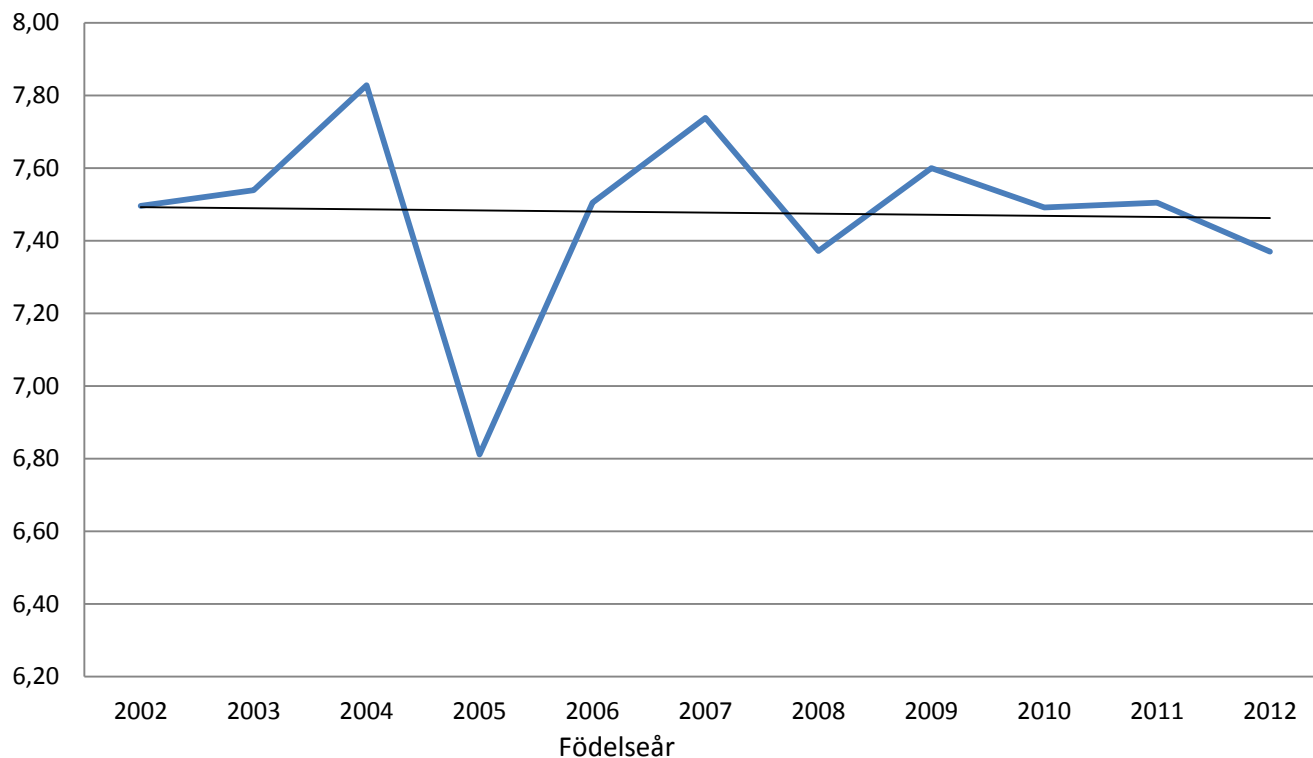


Trend kan inte utläsas.

Åtgärd: Ingen åtgärd då vi inte kan se att momentet har någon arvbarhet.

Avikelsen 2005 kan ha samband med tidig och stor snömängd detta år.

Avstånd upptagsplats



Utvärdering jaktegenskaper

1 åringar

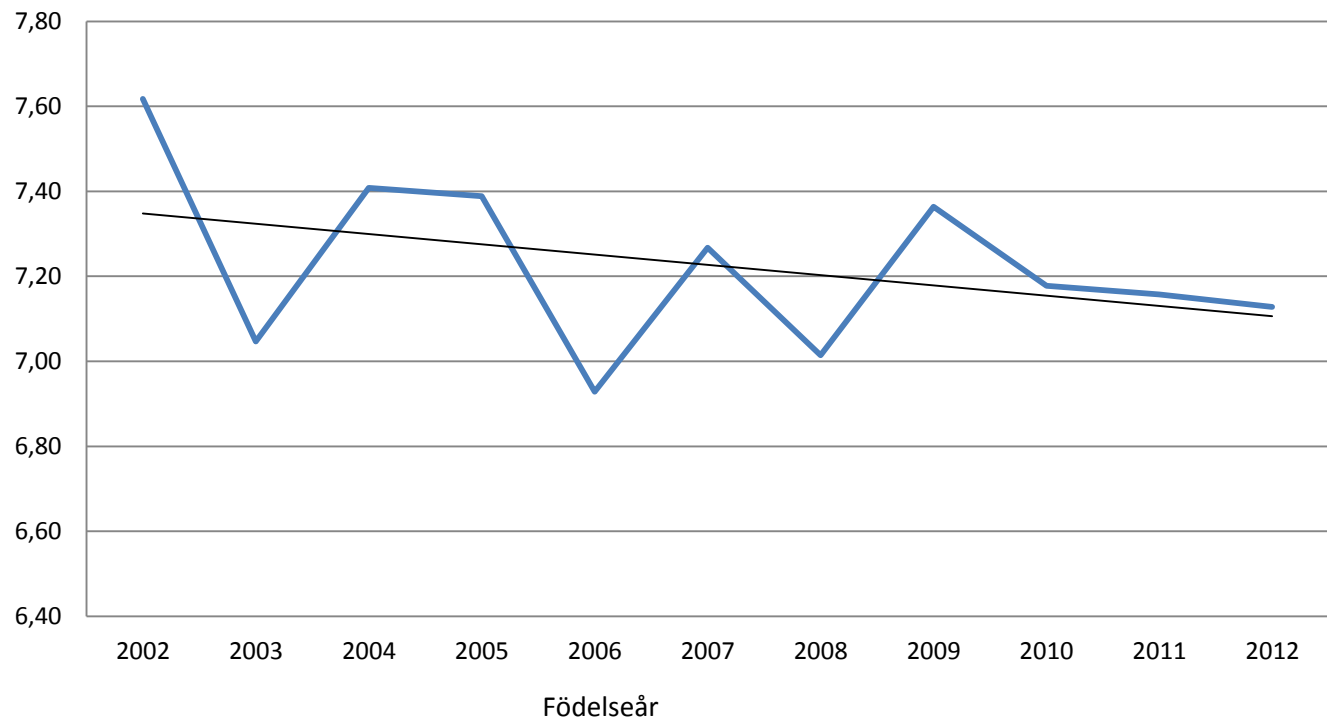


Ståndskall på upptagsplats

Trenden är en svag försämring. (ca 0,3 poäng)

Åtgärd: Vi bör se upp med för heta hundar. Vi bör kommunicera till uppfödare att vi önskar att man lägger större vikt vid bra ständegenskaper. Hjälpa till med att ta fram avelstatistik. Rovdjurens ökning kan påverka statistiken.

Ståndsskall_upptagsplats



Utvärdering jaktegenskaper

1 åringar

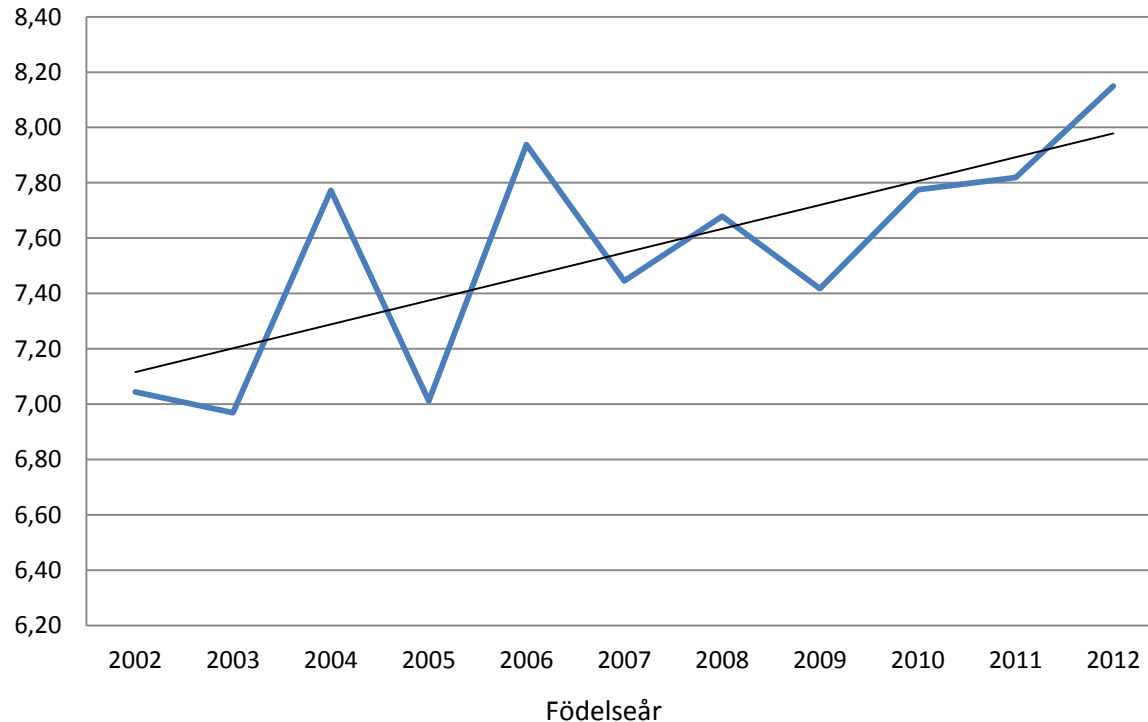
Ståndskallets kvalitet

Trenden är en markant förbättring. (Ca 0,9 poäng)

Åtgärd: Ingen åtgärd. Ett tecken på att våra hundar skäller mer fast ståndskall under provdagen.



Ståndsskall_kvalitet



Utvärdering jaktegenskaper

1 åringar

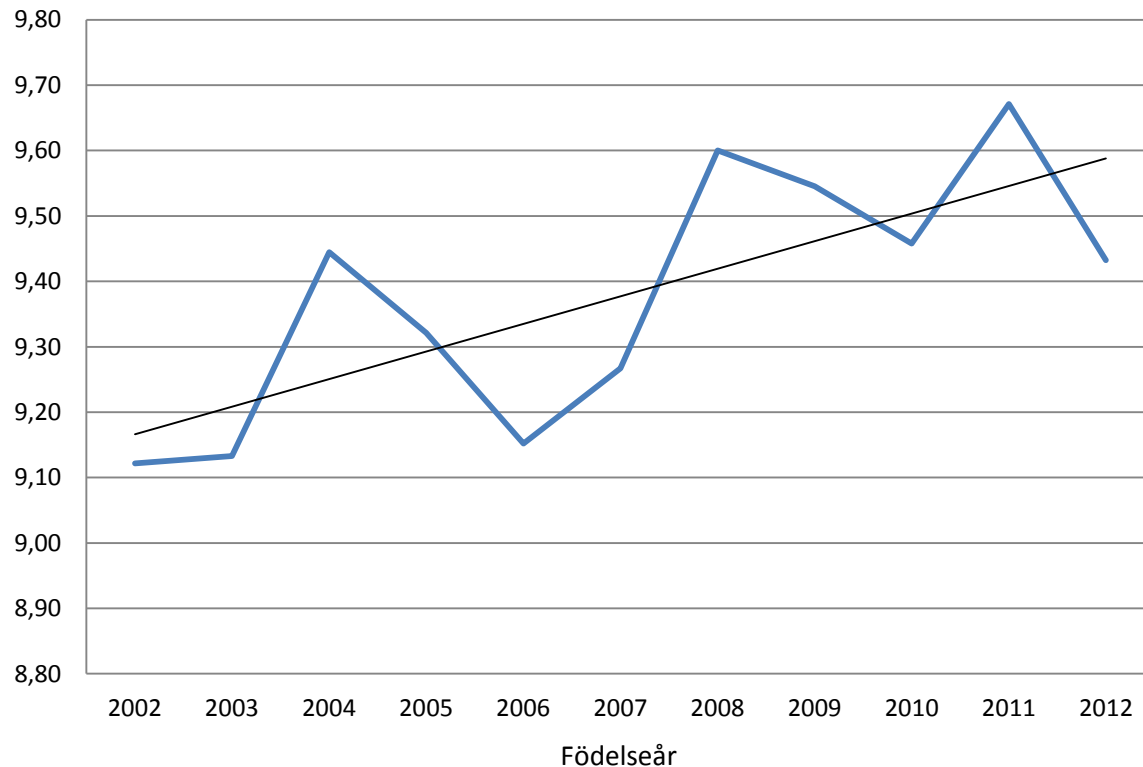
Vilja att förfölja flyende älg

Trenden är en markant förbättring. (ca 0,5 poäng)

Åtgärd: Ingen åtgärd. Men vi bör se upp så att vi inte får hundar med för långt förföljande.



Vilja att förfölja



Utvärdering jaktegenskaper

1 åringar

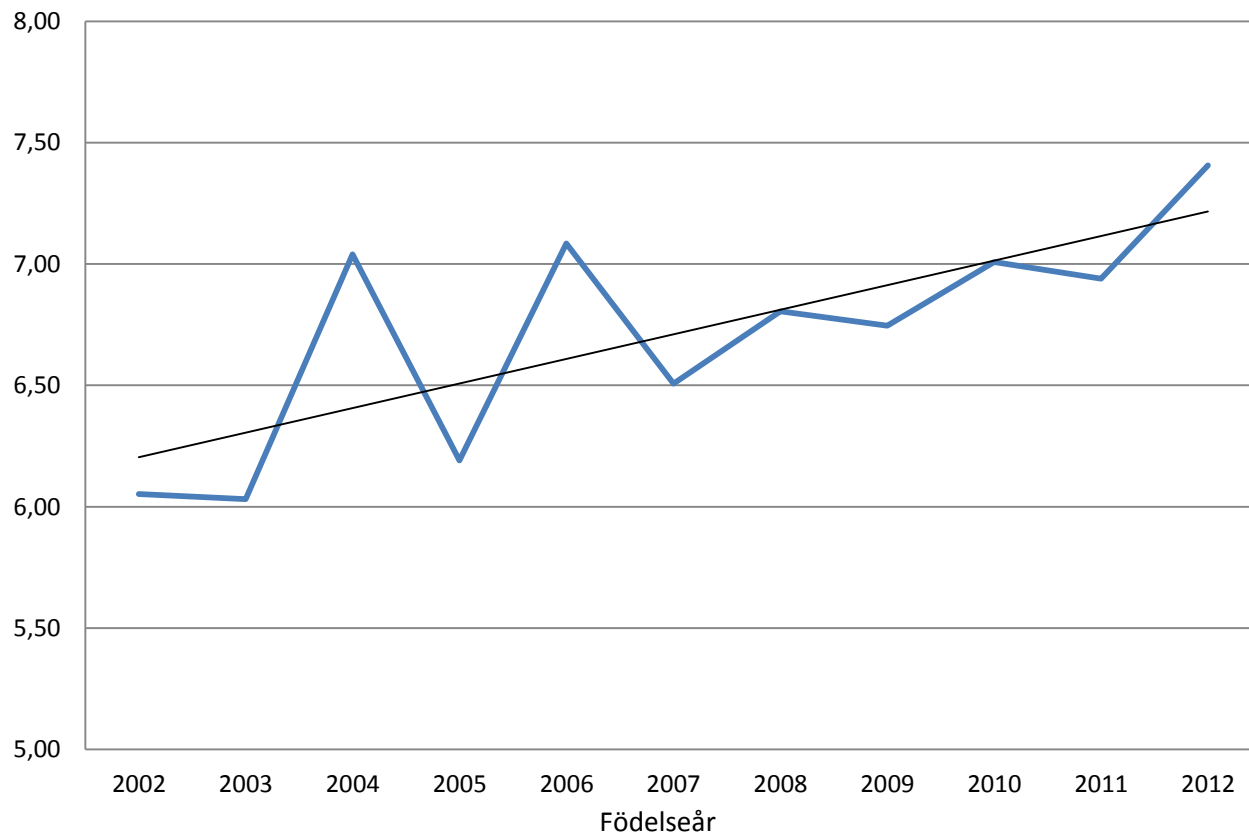
Ställande av flyende älg

Trenden är en klar förbättring. (ca 1,0 poäng)

Åtgärd: Ingen åtgärd.



Ställande_flyende_älg



Utvärdering jaktegenskaper

1 åringar

Skalltid

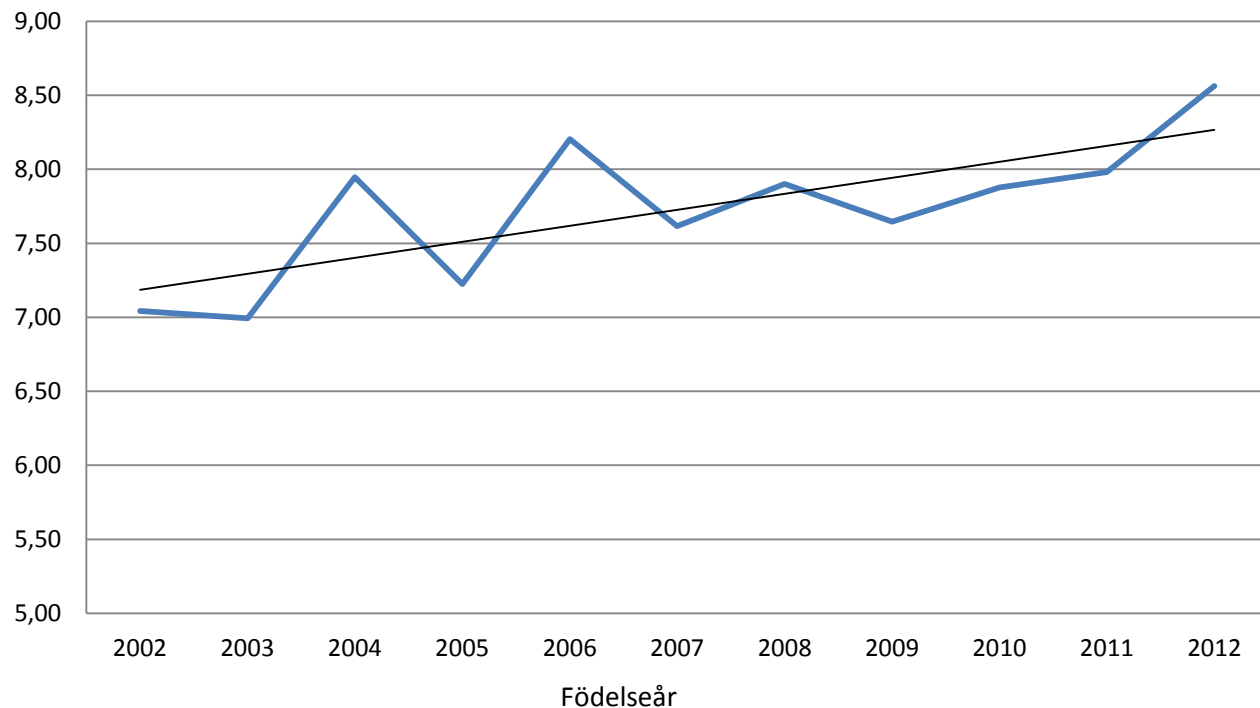
Trenden är en klar förbättring. (ca 1,1 poäng)

Åtgärd: Ingen åtgärd.

Skalltiden speglar mycket av hundens jaktliga förmåga så det är ett utmärkt resultat.



Skalltid



Utvärdering jaktegenskaper

1 åringar

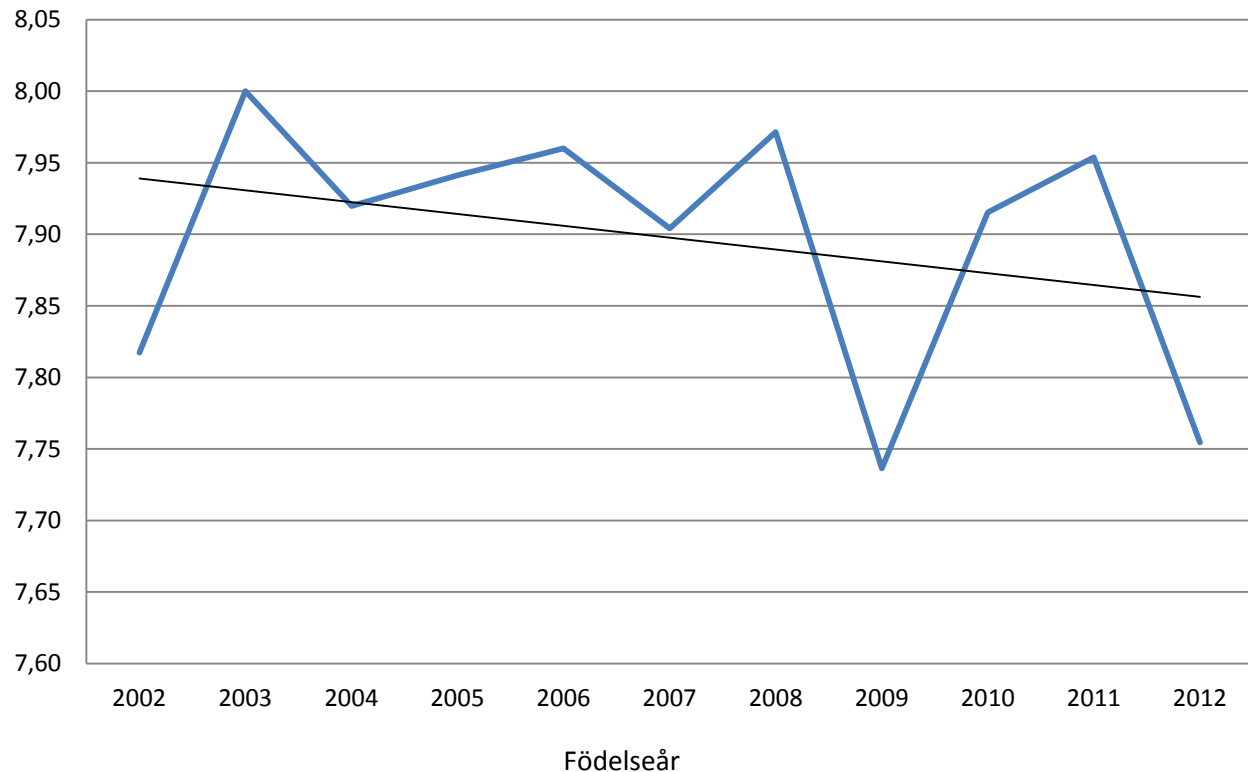
Skallets hörbarhet

Trenden är en liten försämring av skallets hörbarhet. (ca 0,1 poäng)
Åtgärd: Vi bör rekommendera hanhundar i avel som har högt index i hörbarhet.

Bra hörbarhet på skallet är viktigt på en rastypisk jämthund.



Skall hörbarhet



Utvärdering jaktegenskaper

1 åringar

Skalltätthet

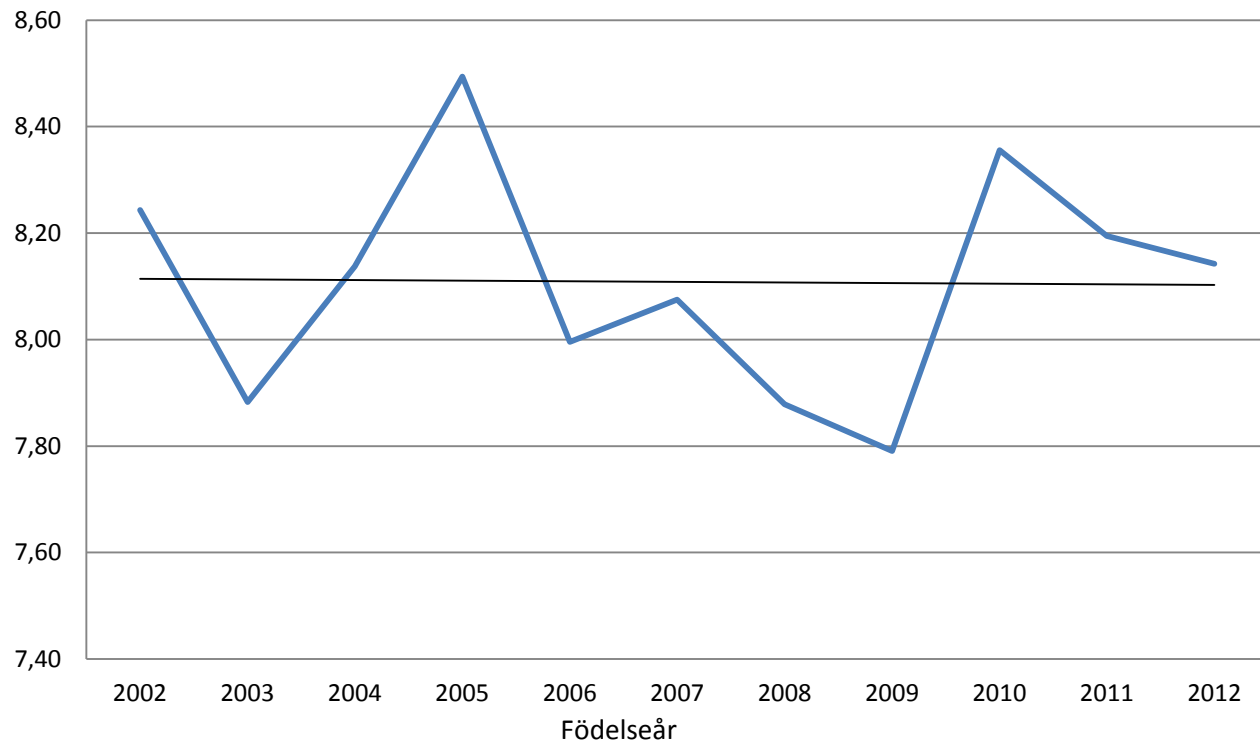
Vi kan inte utläsa någon trend på skalltättheten.

Åtgärd: ingen åtgärd

En bra skalltätthet gör det lättare för jägaren att smyga in och skjuta älgen. Vi hittar ingen förklaring till att medeltalet slår så mycket mellan årskullarna.



Skalltätthet





Utvärdering jaktegenskaper

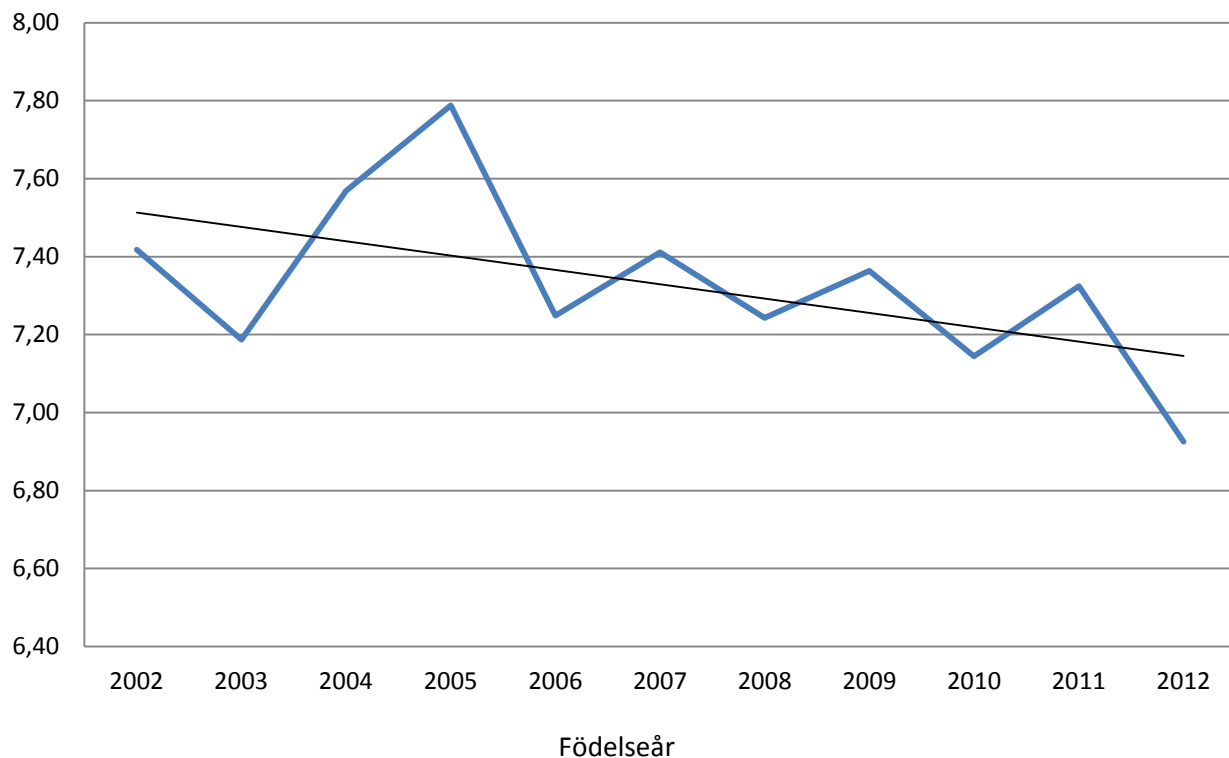
1 åringar



Vi kan utläsa en trend mot att hundarna uppvisar ett sämre samarbete och kontakt med föraren.(ca 0,5 poäng)

Åtgärd: Vi bör ta fram statistik för att hitta de hundar som ger bra samarbete med föraren.

Samarbete



Utvärdering jaktegenskaper

1 åringar

Lydnad

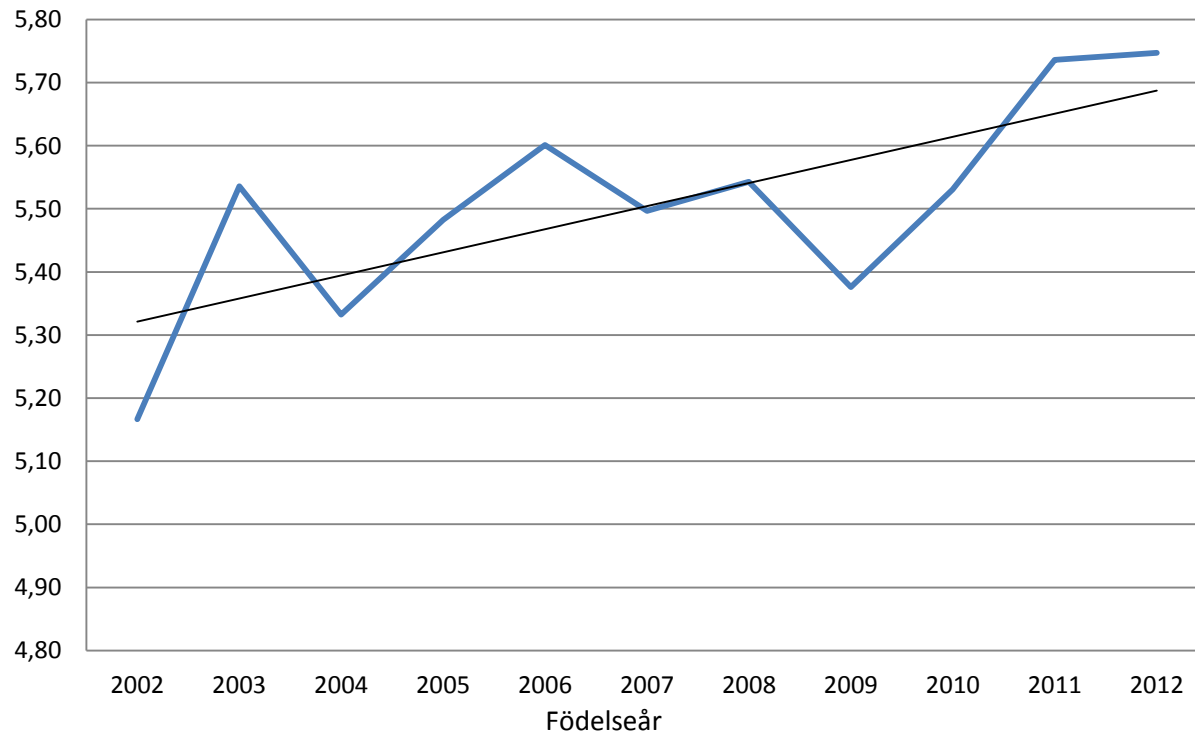
Vi kan utläsa en tydlig trend mot att hundarna uppvisar en förbättrad lydnad. (ca 0,4 poäng)

Åtgärd: Ingen åtgärd.

Utmärkt att hundarna uppvisar bättre lydnad i samband med bra resultat på viktiga "jaktlustmoment".



Lydnad



Utvärdering jaktegenskaper

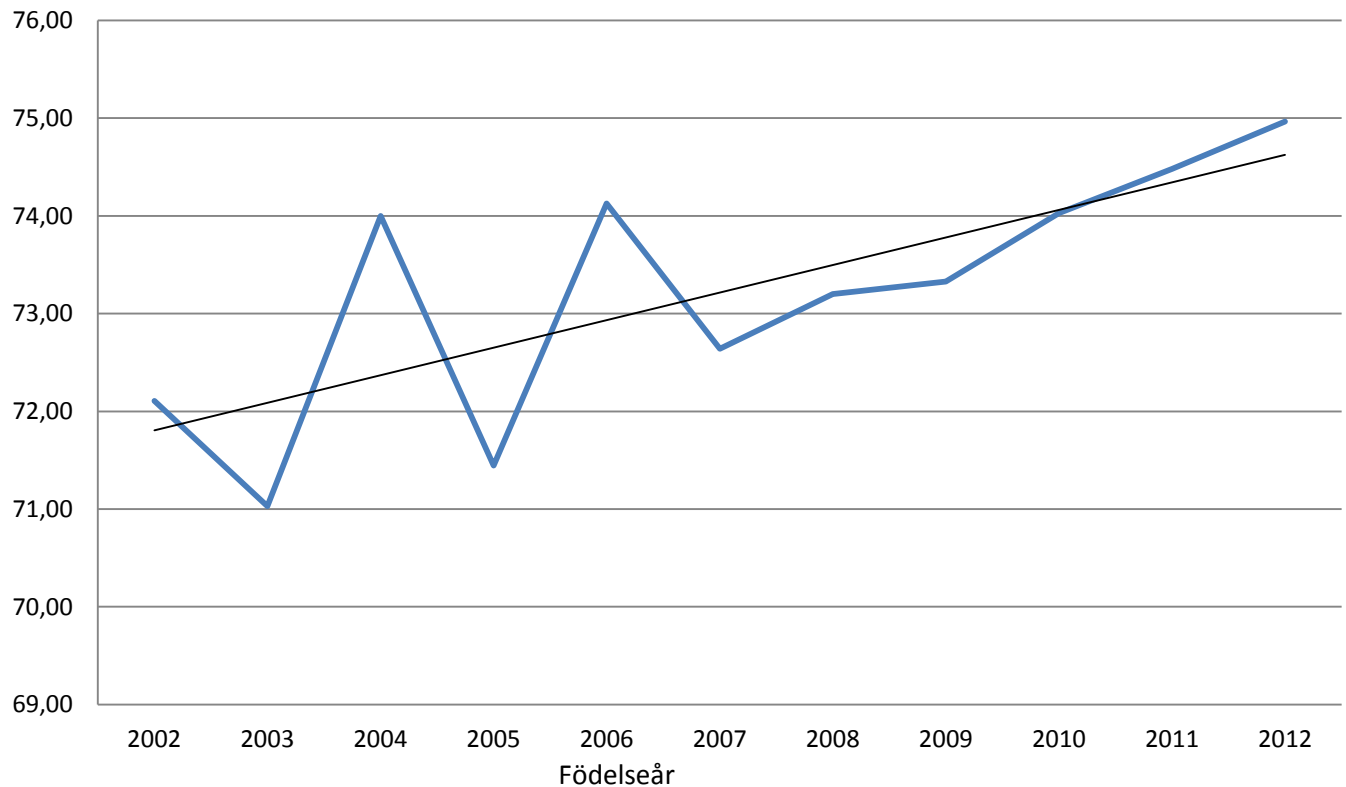
1 åringar

Summa poäng



Vi kan utläsa en tydlig trend mot att hundarna blir bättre genom att poängsumman blir högre. Trendlinjen ligger 2,5 poäng högre efter 10 år. Ett utmärkt avelsresultat.

Summa poäng

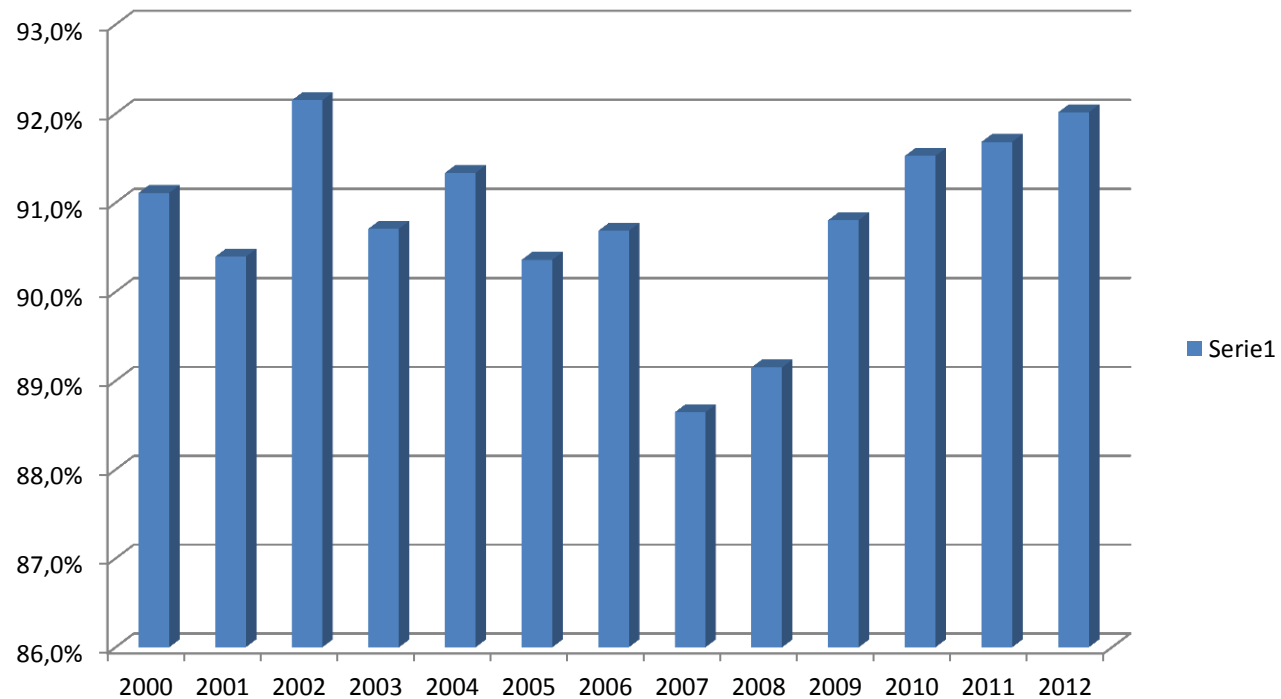


HD



Jämthunden har en fortsatt mycket bra HD status med 92% felfria hundar.

Procent HD fria hundar (A eller B)

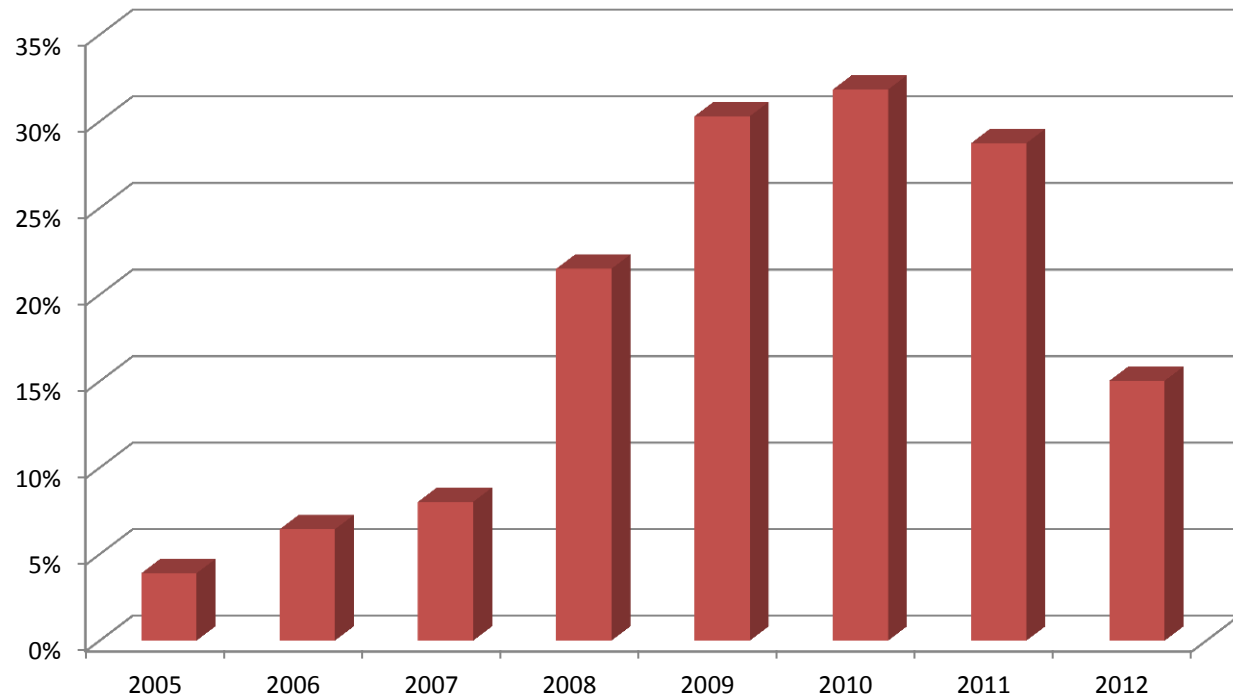


ED



Det är nu många fler som även ED röntgar sina hundar och det beror nog till stor del på kravet att alla hundar som är födda 2009 eller senare skall vara ED röntgade om de skall användas i avel.

% ED röntgade

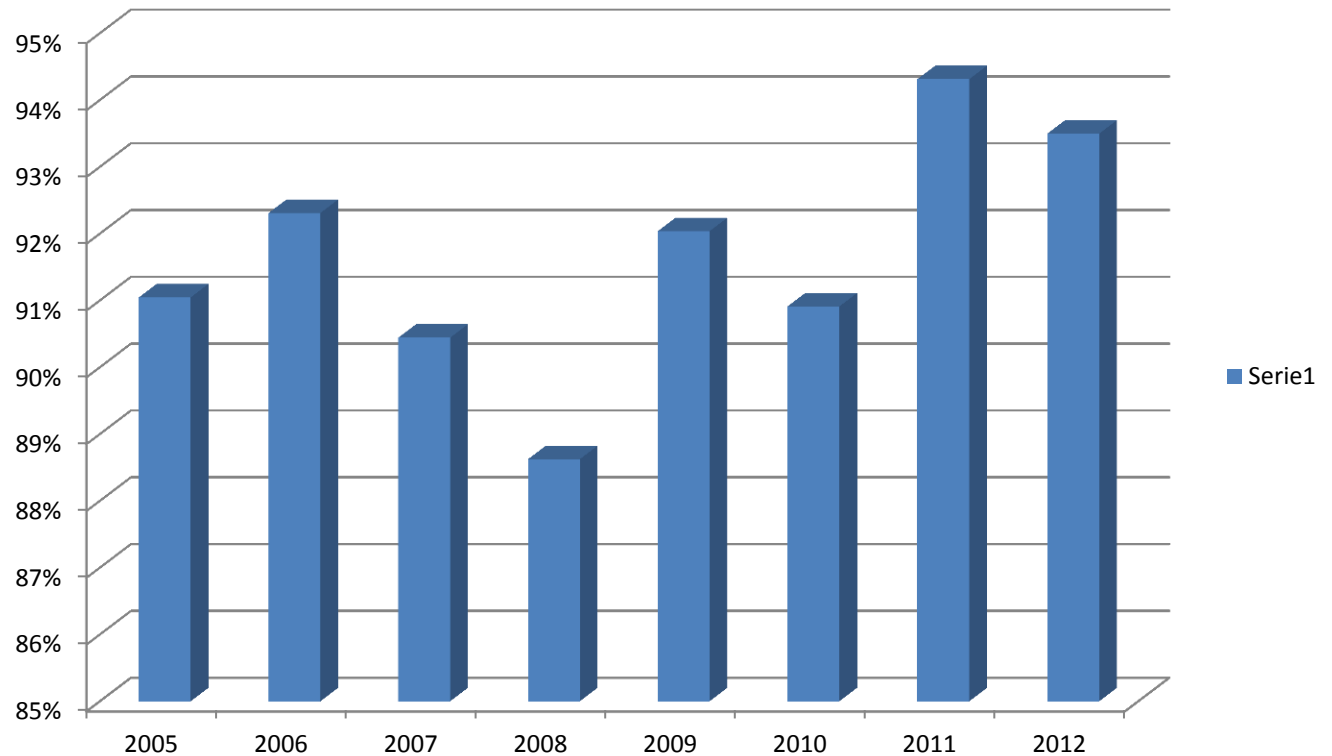


ED



Jämthunden har också en bra ED status med 93% ED fria hundar. Vi har dock lokaliserat några hanar som ger lite för mycket ED fel.

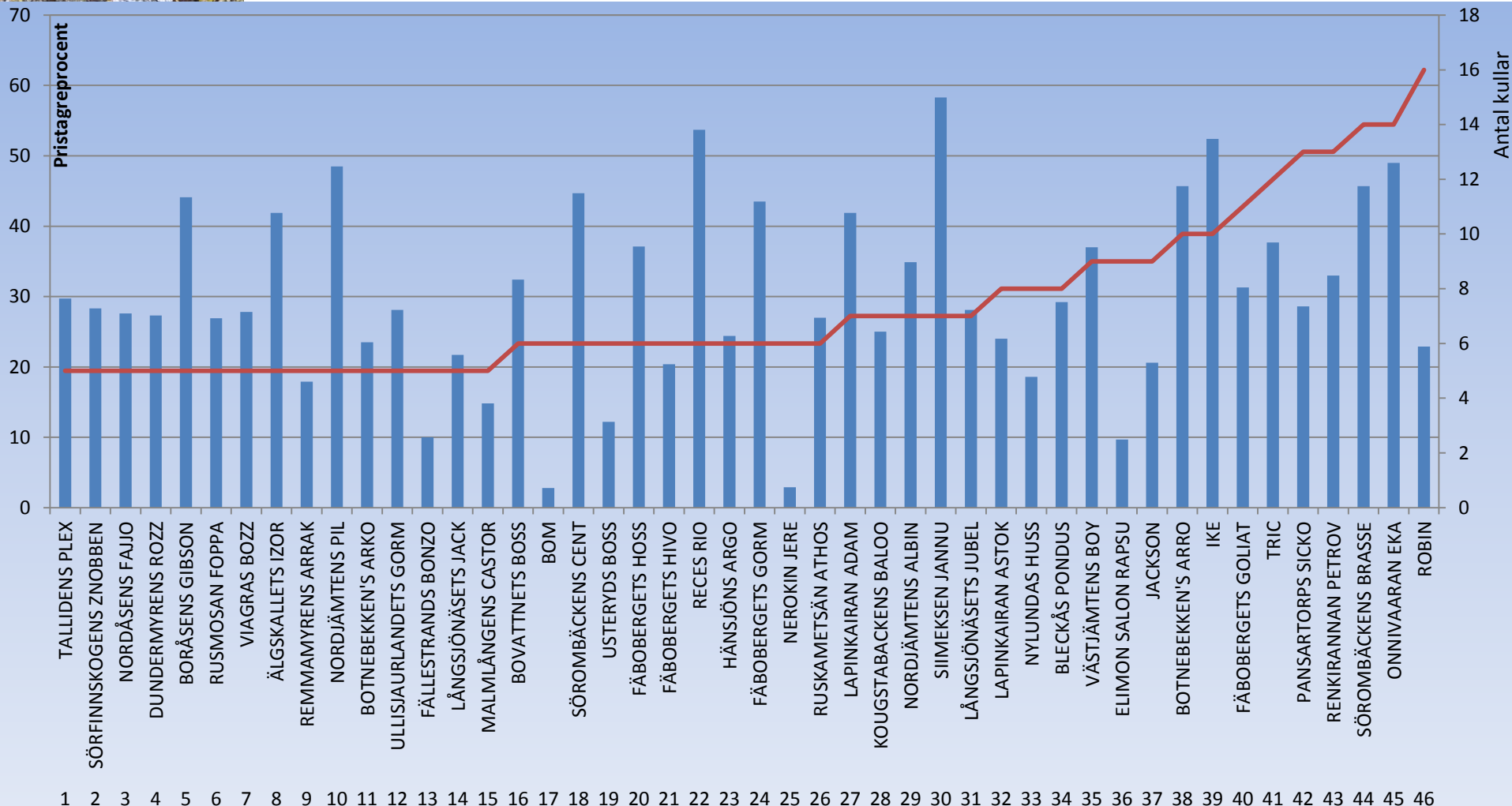
% Ed fria hundar



Hanhundsanvändning



Diagram som visar pristagarprocent på hanar med mer än 5 kullar.
Hanar födda 2004 eller senare. 7 hundar ligger under 20%. En hund har mer än 15 kullar.



Hanhundsanvändning



Här visas de hundar som fått störst inflytande på aveln i Sverige. De är rangordnade efter antal barnbarn i Sverige.

| <u>Regnr</u> | <u>Hundnamn</u> | <u>Föd.år</u> | <u>Sv.födda avk.</u> | <u>* Övr. avk</u> | <u>Sv. barnbarn</u> | <u>* Övr. barnbarn</u> |
|--------------|-----------------------|---------------|----------------------|-------------------|---------------------|------------------------|
| S35062/90 | ÄLGNÄSET JEPPE | 1990 | 275 | 5 | 1 403 | 13 |
| S27466/96 | KLÖVKAMPENS URO | 1996 | 190 | 5 | 1 099 | 35 |
| S10650/98 | NISSAS FONI | 1993 | 312 | 11 | 1 009 | 28 |
| S54212/98 | KASTOR | 1998 | 117 | 19 | 623 | 14 |
| S13127/98 | NISSAS EMPPU | 1992 | 141 | 1 | 541 | 6 |
| S50476/92 | LÖVKLÄPPENS GREY | 1992 | 111 | 4 | 513 | 6 |
| S28827/93 | ALVIKSGÅRDENS RASK | 1993 | 101 | 1 | 504 | 16 |
| SF27610/90 | PALAVARIN KÖTTI | 1990 | 30 | 29 | 495 | 93 |
| S54070/98 | HÄRKILAS NITO I | 1998 | 93 | 0 | 481 | 29 |
| S48773/2003 | FISKTJÄRNLIDENS BURRE | 2003 | 81 | 4 | 472 | 7 |
| S37254/96 | LUNDBERGS VEIJKO | 1996 | 94 | 1 | 471 | 29 |
| S28838/90 | DRAGMYRANS TILL | 1990 | 80 | 0 | 445 | 6 |
| S33764/98 | NOLIBERGETS TROLL | 1998 | 93 | 0 | 428 | 0 |
| S21486/2001 | TRÄTAR MYRENS MAC | 2001 | 94 | 9 | 418 | 12 |
| S30864/99 | JOJJE | 1999 | 50 | 9 | 386 | 48 |
| S33595/94 | ASKESJÖNS DOUGLAS | 1994 | 125 | 4 | 376 | 3 |
| S33612/92 | KLÖVBÄCKENS IXO | 1992 | 41 | 0 | 349 | 2 |
| S61686/90 | CLASSIK | 1990 | 83 | 9 | 334 | 6 |
| S22447/99 | FÄBOBERGETS NIX | 1999 | 81 | 9 | 329 | 3 |
| S56438/2000 | HOLMSJÖNS TALO | 2000 | 58 | 12 | 310 | 49 |
| S28664/2000 | BOJ | 2000 | 99 | 0 | 308 | 10 |
| S43674/2004 | SÖROMBÄCKENS BRASSE | 2004 | 75 | 10 | 304 | 17 |

Exteriör



Nedanstående diagram visar procent CK i olika årskullar. Trenden går mot en förbättrad exteriör och målet som är satt till 10% CK av registrerade hundar har träffats i årskullen 2008 och 2010 och överträffats i årskull 2011.

